USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **H. B.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2017, č. j. OAM-1061/ZA-ZA11-ZA10-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 10. 2017, č. j. 63 Az 13/2017 – 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny, žije v České republice víc než 17 let. Dne 13. 12. 2016 podal žádost o mezinárodní ochranu, a to z důvodu obav z povolání k výkonu vojenské služby a nasazení do války, příp. trestu vězení. Podle jeho vyjádření se povolání k výkonu vojenské služby vyhýbá dlouho, a to tak, že nepřebírá poštu a dělá vše proto, aby se při jeho krátkodobých pobytech na Ukrajině nepřišlo na to, že se právě nachází na jejím území. Žalobce žil naposledy ve městě Kyjev, kde bydlel u družky, se kterou má dítě.

[2] Rozhodnutím ze dne 19. 6. 2017, č. j. OAM-1061/ZA-ZA11-ZA10-2016, (dále „napadené rozhodnutí“), bylo rozhodnuto o žádosti žalobce tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), se neuděluje.

[3] Krajský soud v Ostravě (dále „krajský soud“) rozsudkem ze dne 27. 10. 2017, č. j. 63 Az 13/2017 – 23 (dále „napadený rozsudek“), zamítl žalobu proti napadenému rozhodnutí. V odůvodnění rozsudku uvedl, že případný trestní postih by žalobci hrozil až v případě převzetí povolávacího rozkazu a následného nenastoupení do armády. Obavy z podmínek v ukrajinské věznici jsou toliko hypotetické a nemají žádný reálný podklad. Žalobce povolávací rozkaz nepřevzal a nic nového k tomu neuvedl ani v žalobě.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku **kasační stížnost** z důvodu § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Má za to, že kasační stížnost je přijatelná, neboť dosud nebyla judikaturou Nejvyššího správního soudu plně řešena otázka, zda je třeba v případě žadatelů o mezinárodní ochranu pocházejících z Ukrajiny, odmítajících výkon branné povinnosti, posuzovat nebezpečí vážné újmy spočívající v nepřijatelných podmínkách v ukrajinských věznicích dosahujících úrovně nelidského zacházení a mučení.

[5] Žalovaný byl informován o tom, že stěžovatel odmítá nastoupit vojenskou službu a s vědomím toho, že za nenastoupení hrozí trest odnětí svobody, se zcela opomněl vypořádat se skutečností, že stěžovatel je ohrožen odnětím svobody. V případě nuceného návratu na Ukrajinu by bylo možné předpokládat, že po setrvání odmítnutí nastoupit do armády bude stěžovatel vystaven věznění v ukrajinských věznicích, což si vyžaduje samostatnou úvahu, kterou žalovaný opomněl. Žalovaný nijak nezpochybnil, že eventuální nerespektování povolávacího rozkazu by již důvodnost stěžovatelova trestního stíhání s nejvyšší pravděpodobností založilo.

[6] Je proto nepřípustný postup žalovaného a soudu, jež se spokojily s posouzením toho, zda již stěžovateli byl povolávací rozkaz doručen nebo nikoliv a nijak se nezabývaly tím, že pokud by se stěžovatel dostal při návratu do rukou ukrajinských policejných složek, doručení povolávacího rozkazu by již nic nemohlo zabránit. Následně stěžovatel rekapituluje judikaturu Evropského soudu pro lidská práva k podmínkám zbavení osobní svobody a zprávy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve spojení se zacházením s vězni v ukrajinských věznicích. Žalovaný se obavou z porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nezabýval a krajský soud tuto vadu nenapravil. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve **vyjádření** ke kasační stížnosti odkázal na své vyjádření k žalobě a dále připomenul, že povolávací rozkazy lze doručovat pouze do vlastních rukou. Nepřevzetí rozkazu není považováno za trestný čin. Na východoukrajinské frontě již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, pouze dobře vycvičení a motivování dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout pro nedůvodnost, pokud ji soud neodmítne pro nepřijatelnost.

[8] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se proto otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, zde citovaná judikatura je dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **je nepřijatelná.**

[9] Nejvyšší správní soud se otázkou obav z nastoupení do armády a otázkou hrozby trestního stíhání za odmítnutí nástupu vojenské služby ve své judikatuře zabýval již

opakovaně (viz rozsudky ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24, ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 – 36). Krajský soud ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že stěžovateli trestní stíhání nehrozí, neboť stěžovatel si povolávací rozkaz nepřevzal, a nic nového k tomu neuvedl ani v žalobě. Námitkou, že stěžovatel by se v případě návratu nemohl vyhnout převzetí povolávacího rozkazu a v důsledku toho by mu hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení v ukrajinských věznicích, se Nejvyšší správní soud zabýval ve vztahu k totožné argumentaci v usnesení ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Azs 118/2017 - 38, v němž uvedl: „*jedná se jen o jeho hypotetické úvahy, které nutně předpokládají existenci několika dalších skutečností, které v daném případě dosud nenastaly a nastat ani nemusí. Stěžovateli by musel být nejdříve doručen povolávací rozkaz (ani v případě nuceného návratu a předání ukrajinským státním orgánům nemusí s jistotou dojít k předání povolávacího rozkazu), dále by stěžovatel musel výkon služby odmítnout a nevyužít ani možností alternativní služby (k tomu srov. např. usnesení zdejšího soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 - 34), a zároveň by mu musel být skutečně uložen trest odnětí svobody, který by mu v takovém případě hrozil.*“

[10] Nejvyšší správní soud dále v usnesení ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 Azs 374/2017-30, potvrdil závěr krajského soudu, že zabývat se podmínkami ve věznicích na Ukrajině není důvodné za situace, kdy se stěžovatel dosud nedopustil trestného činu vyhýbání se nástupu vojenské služby, za který by mu po návratu do země původu hrozil trest odnětí svobody.

[11] S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje.

[12] Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu